УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XIV Міжнародної науково-практичної конференції
«ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТА: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ», присвяченої пам'яті академіка ДМИТРА ТХОРЖЕВСЬКОГО»
28 лютого 2025 року

XI Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ:ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ»,
присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України ВІКТОРА СИДОРЕНКА
1 березня 2025 року

КИЇВ 2025

УДК 377.09(082)

Затверджено рішенням Вченої ради факультету технологій та дизайну Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 7 від 31 березня 2025 р.)

За загальною редакцією – Дмитра Кільдерова, Валентини Харламенко

Редакційна колегія: Тетяна Чернова, кандидат педагогічних наук, доцент; **Тарас Олефіренко,** кандидат педагогічних наук, професор; **Валентина Лозовецька**, доктор педагогічних наук, професор; **Юрій Павлов**, доктор педагогічних наук, професор; **Юлія Колісник-Гуменюк**, доктор педагогічних наук, доцент; **Лідія Сліпчишин**, доктор педагогічних наук, професор; **Микола Коломієць,** кандидат педагогічних наук, доцент; **Тетяна Якимович**, кандидат педагогічних наук, доцент.

Технічні редактори: Олена Козієнко, Микола Коломієць.

Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Технологічна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку» 28 лютого 2025 року). XI Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (1 березня 2025 року) / за заг. ред. Д. Кільдерова, В. Харламенко. Київ, 2025. 784 с.

До збірника увійшли тези доповідей XIV Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Технологічна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку» (28 лютого 2025 року). XI Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (1 березня 2025 року).

Розраховано на здобувачів освіти, педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти, співробітників наукових установ та закладів.

©Факультет технологій та дизайну, 2025
©УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025
©Автори тез, 2025

РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНІ СТРАТЕГІЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Тетяна Якимович

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Київ, Україна

Анотація: *Розглянуто сутність понять ресурсно-орієнтоване навчання, стратегії навчання. Окреслено вплив ресурсно-орієнтованого навчання на результативність підготовки вчителів технологій. Визначено етапи розробки ресурсно-орієнтованих стратегій навчання. Визначено роль електронних освітніх ресурсів як умову реалізації ресурсно-орієнтованих стратегій. Наведено приклади ресурсно-орієнтованих стратегій підготовки вчителів технологій. Зроблено висновки про вплив ресурсно-орієнтованих стратегій на забезпечення рівного доступу до освіти протягом усього життя, вільного доступу до різноманітних навчальних ресурсів, інтеграції формальної та неформальної освіти.*

Ключові слова: *Ресурсно-орієнтоване навчання, електронні освітні ресурси, стратегіїї навчання, підготовка вчителів технологій.*

Сучасна модернізація освітніх систем базується на принципах рівного доступу до освіти протягом усього життя, вільного доступу до різноманітних навчальних ресурсів, інтеграцію формальної та неформальної освіти тощо.

Розглянемо сутність понять ресурсно-орієнтоване навчання та стратегії навчання. Ресурсно-орієнтоване навчання розглядається як педагогічний підхід, що базується на інноваційних технологіях та сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях [2, с.183]. Воно концептуалізується як динамічний процес, спрямований на стимулювання самостійної пізнавальної активності студентів з метою оволодіння навичками ефективного взаємодії з інформаційним середовищем [1, с.20].

Стратегія (στρατηγία, мистецтво полководця) - загальний, недеталізований план певної діяльності, який охоплює тривалий період, спосіб досягнення складної мети. Ресурсно-орієнтовані стратегії навчання зорієнтовані не тільки на засвоєння знань і набуття навичок здобувачів у процесі навчання, а й на формування у них здатності самостійного й активного освоєння змісту навчання шляхом пошуку і практичного застосування інформаційних та особистісних ресурсів.

Ресурсно-орієнтоване навчання передбачає постійне навчання як у формальних, так і неформальних умовах. Людина може рухатися в освітньому просторі трьома шляхами: I. Поглиблення знань на існуючому рівні освіти, підвищуючи свою професійну кваліфікацію; II. Просування по ступенях професійної освіти, послідовно підвищуючи свій кваліфікаційний рівень. III. Зміна профілю освіти, переходячи до іншої галузі знань [3, с.115]. Цей підхід дозволяє здобувачам освіти адаптуватися до змін на ринку праці та відповідати вимогам сучасного суспільства.

Ресурсно-орієнтовані стратегії підготовки вчителів технологій відображають тенденцію зміщення акцентів від традиційних моделей освіти до особистісно та практично-орієнтованих, де студент самостійно відповідає не лише за пошук, обробку, аналіз отриманої інформації з різних джерел, але й за прийняття рішень щодо розширення своїх знань, необхідності постійного оновлення фахових знань та знань у галузі цифрових технологій, розвитку цифрової компетентності.

Розробка ресурсно-орієнтованих стратегій навчання передбачає такі етапи:

Етап 1: Визначення цілей.

Етап 2: Декларування принципів.

Етап 3: Що ви хочете вивчити?

Етап 4: Який рівень знань вам потрібен?

Етап 5: Оцінка ресурсів: які сильні потрібно сформувати?

Етап 6: Вибір методів, форм та засобів навчання.

Етап 7: Створення плану навчання.

Зокрема, ресурсно-орієнтоване навчання, яке базується на проєктному підході, передбачає спільну діяльність учасників освітнього процесу над інноваційним проєктом з використанням цифрових технологій та електронних освітніх ресурсів. Такий проєкт розглядається як унікальна діяльність з чітко визначеними термінами, спрямована на досягнення передбачуваного результату або створення унікального навчального продукту чи послуги відповідно до вимог якості та доступних електронних освітніх ресурсів [3, с.116].

Дидактичні умови реалізації ресурсно-орієнтованих стратегій підготовки вчителів технологій у ЗВО складають комплекс вимог до освітнього процесу, виконання яких забезпечує ефективну реалізацію ресурсно-орієнтованого навчання на рівнях навчальної дисципліни, навчального матеріалу, навчальної діяльності та результатів навчання. Ці умови передбачають орієнтацію на розвиток інформаційно-освітнього середовища ЗВО шляхом активної розробки електронних освітніх ресурсів.

Ресурсно-орієнтовані стратегії навчання передбачають перехід від простої передачі знань до керівництва навчально-пізнавальним процесом та формування в студентів навичок самостійної творчої роботи. Для підготовки вчителів технологій ми пропонуємо такі ресурсно-орієнтовані стратегії: поетапного формування розумових дій; освоєння орієнтаційної основи діяльності; перевернутого навчання; проєктного навчання; мультимодального навчання; формування критичного мислення тощо.

Кожна із запропонованих стратегій навчання дає студентам більше можливостей для творчого підходу до здобуття знань, вираження своєї індивідуальності, нестандартного мислення, а також сприяє духовному та інтелектуальному розвитку.

В контексті ресурсно-орієнтованого навчання викладач, надаючи студентам тему для самостійного дослідження, спрямовує їх на використання

різноманітних інформаційних ресурсів, як друкованих (підручники, посібники, наукові журнали, збірники), так і електронних [4, с.64].

Варто підкреслити, що в рамках такого підходу роль викладача-консультанта значно зростає. Він повинен навчити студента самостійно здобувати знання та будувати власну систему розуміння. Відповідальність за навчальний процес перекладається на студента. Викладач діє як консультант та експерт, який оцінює якість та рівень самостійно отриманих знань.

Можна зробити висновок, що ресурсно-орієнтовані стратегії підготовки вчителів технологій сприятимуть:

-забезпеченню доступу до освіти протягом усього життя: це передбачає створення можливостей для дистанційного навчання, використання ефективних методів запам'ятовування та сприйняття інформації, а також надання інструментів для пошуку та обробки великих масивів даних;

-вільному доступу до різноманітних навчальних ресурсів: особливо важливим є забезпечення безперешкодного доступу до інформаційних матеріалів у будь-який час і в будь-якому місці, а також створення умов для професійного розвитку;

-інтеграції формальної та неформальної освіти: заклади освіти повинні сприяти тісній взаємодії між цими двома видами освіти, надаючи їй посилену підтримку.

Література

1. Балюк В. О. Технологія ресурсно-орієнтованого навчання в процесі формування цифрової компетентності студентів економічних спеціальностей. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.* 2020. № 69. Т. 2. С. 19- 23.

2. Гриньова М., Кононец Н., Дяченко-Богун М., Рибалко Л. Ресурсно-орієнтоване навчання студентів в умовах здоров'язбережувального освітнього середовища. *Інформаційні технології і засоби навчання.* 2019. Том 72. №4. С.182- 193.

3. Кононец Н.В. Ресурсно-орієнтоване навчання студентів у вищій школі як дієвий механізм неперервної освіти. *Якість вищої освіти: компетентнісний підхід у підготовці сучасного фахівця* : матеріали XLIII Міжнародної науково-методичної конференції (м. Полтава, 14–15 листопада 2018 року). 2019. Полтава. ПУЕТ. С.114-116.

4. Солошенко О. Використання методики ресурсно-орієнтованого навчання при викладанні дисциплін гуманітарного циклу: теоретичний аспект. *Новий колегіум.* 2018. №3. С. 62-67.

МОБІЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Сергій Яшанов, Андрій Бордюк

Український державний університет імені Михайла Драгоманова,

Київ, Україна

Анотація: *У статті досліджено роль мобільних технологій у сучасній науковій діяльності. Проаналізовано вплив мобільних пристроїв та програмних додатків на ефективність наукових досліджень, зокрема, у зборі та обробці даних, комунікації між науковцями та поширенні наукових результатів. Розглянуто ключові категорії прикладних програм, що використовуються в різних галузях науки, та оцінено їх функціональні можливості.*

Ключові слова: *бази даних, інтернет речей, хмарні сервіси, мобільні технології, програмні рішення, наукова діяльність*.

Сучасне суспільство швидко розвивається, відповідно змінюються і вимоги, що висуваються суспільством до системи освіти. Для світового освітнього простору характерний підвищений інтерес до розробки, застосування та управління інноваційними процесами. Зміни у світовій економіці диктують необхідність модернізації і технологічної освіти, зокрема інтеграції її з наукою.